

Special Friends in Gambia!

Två lärare och fyra elever på Täby Friskola, har besökt Gambia och Sajuka Primary School som vi under tre år varit med och byggt upp. Nu är vi hemma igen och med oss har vi många starka minnen och intryck. Det känns nästan som om även vi vuxna har svårt att sortera våra upplevelser och sätta ord på det vi varit med om. Under vecka 5 kommer ni elever och personal att få se och höra vad våra ambassadörer Ebba, Oscar, Josefin och Adrian har att berätta. Då är ni välkomna till våra redovisningar i Mässen den 1 feb och Multisalen den 7 feb. Tider meddelas separat.

Gambia är ett mycket fattigt land. Vår standard är inte jämförbar med vardagen där. Det visste vi förstås om. Vad vi inte visste om, var att så många personer i turistområdena kunde prata svenska. Inte bara några fraser, utan ett väl utvecklat språk. Den förklaring som vi fick till det, var att många svenska turister besökt landet under åren. Man ser en chans att knyta kontakter med människor från ett land med en högre standard än den de lever i. Många gambianer har besökt Sverige och bott här under perioder. Vi blev därför väldigt uppvaktade och fick många erbjudanden om en gemensam framtid som "special friends". Lite överraskande för oss att träffa på guider eller sömmerskor och försäljare på marknaden som pratar perfekt svenska! Det officiella språket är engelska. Dessutom talas nio olika stamspråk. Mångas språköron är väl upptränade, så att även lära sig svenska ses inte som en bedrift. Mest praktiskt.

Något som vi inte hade förstått, var att landet var så hårt drabbat av slaveriet under kolonialtiden. Ungefär 15 miljoner människor har forslats ut genom Gambia från olika

delar av Afrika. Gambia ligger inbäddat som en kil i Senegal, och består i stort sett bara av några mil land runt en stor flod. Den floden attraherade engelsmän och portugiser som under flera hundra år utnyttjade landet till slavhandel. I boken och filmen Rötter lärde vi känna slaven Kunta Kinte, som kom från byn Juffure i Gambia. Juffure är idag ett av Unescos världsarv. Vi besökte byn och har många starka intryck med oss från den dagen.

Det stora målet på resan var besöket i Barra, på norra sidan floden. Här ligger Sajuka Primary School. Vi har under åren fått tackbrev, ekonomiska redovisningar och även sett videofilmer från andras besök på skolan. Gunnel, som organiserar sponsarbetet, har berättat att skolan är byns stolthet. **Sajuka Community Development Group** står bakom skolbygget och organisationen på plats. De arbetar för att både pojkar och flickor ska få utbildning, att hjälpa gatubarn, samt leda yrkesutbildning även för kvinnor. Fler nu vuxna elever, var tillbaka och arbetade som volontärer på sin fritid. Man kommer från olika håll i Gambia för att titta på skolan. Allt detta gjorde att vi hade en viss bild av skolans standard. Väl där blev vi tagna och känslomässigt berörda på många sätt. Vi möttes av sjungande glada barn nere vid färjeläget. De följde oss upp till skolan där resten av eleverna väntade oss. På vägen upp vinkade byborna och hälsade oss välkomna. Vi kände oss mycket hedrade. På plats hölls det tal där rektorn bad oss att förstå att vi inte var deras gäster, utan tvärtom, *de var gäster och vi deras värdar*. Det kändes i hjärtat att höra hur tacksamma de var över vårt stöd.

Något som också kändes i hjärtat var mötet med våra fadderbarn. Lite blygt leende möttes vi och fick en fin dag tillsammans. De tog oss med på olika små visningar av byggnaderna och skolgården. Mycket stolta visade de oss sin fotbollsplan. Förvånat letade vi med blicken och insåg att det var den lilla nötta markytan bakom skolan de

menade. Inga mål, men likväl en lerplan. Lika stolta visade de oss sina sex klassrum. Vi tittade efter möbler, hyllor och skolmaterial, men insåg att mycket saknades. 30-40 barn delade två och två på stolar, och böckerna var de

så rädda om så de fanns i ett *speciellt bibliotek*. Biblioteket är *vår stolthet*, för det har TF skänkt pengar till. Alla barn i världen ska få en chans att lära sig att läsa, och då behövs det inspirerande böcker har vi sagt. Nu finns ett bibliotek där i Sajuka Primary School. Vi fick också besöka ett av barnens hem, och se hur 15 personer samsades om ett rum.

Sajuka Primary School är en mycket enkel, hårt sliten, men välorganiserad skola. Hårt sliten av sol och regn. Personalen var varmt engagerade och visade stor glädje i sitt arbete. Av de 160 eleverna på skolan har ca 90 barn sponsorer i Sverige. Vi betalar 800 kr/år och då går 100 av den avgiften till de elever som ännu inte är sponsrade. På så sätt kan skolan köpa skolmaterial till dem också. Rättvisetänkandet var stort, och det var tydligt hur de delade på gåvorna från oss, så att ingen blev utan. Våra

fadderbarn får även skollunch och skoluniform. Att låta lunchen ingå gör att föräldrarna stöttas i försörjningen. Risken är annars stor att de låter barnen stanna hemma och arbeta istället.

Den ödmjukhet vi såg var enorm. Hela byn visade sin tacksamhet över att vi hjälper dem att stödja skolan. Den tacksamhet vi själva kände var också stor. Vi är väldigt tacksamma över att Täby Friskola har gett oss den här möjligheten att med egna ögon få se, och vara med om detta. Vi har en stor, stark känsla med oss hem. Nämligen en bekräftelse på att det förhållandevis lilla arbete vi gör tillsammans, det leder till något så väldigt stort. Vi är med och förändrar vardagen och framtiden för barnen i byn Barra. Att de behöver oss är det ingen tvekan om. Att veta att vi hjälper dem, våra "**Special friends**", det gör oss rika!

**Hälsningar,
Annica och Suss**